İSTANBUL UNIVERSITY PRESS

Maliye Çalışmaları Dergisi
Journal of Public Finance Studies,
JPFS 2025

https://doi.org/10.26650/mcd2025-1760295

Başvuru | Submitted 07.08.2025
Revizyon Talebi | Revision Requested 25.08.2025
Son Revizyon | Last Revision Received 08.09.2025
Kabul | Accepted 11.09.2025
Online Yayın | Published Online 22.09.2025

Maliye Çalışmaları Dergisi
Journal of Public Finance Studies

Araştırma Makalesi | Research Article

Açık Erişim | Open Access

Finansal Okuryazarlığın Vergi Bilinci ve Algısı Üzerindeki Etkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma

Impact of Financial Literacy on Tax Awareness and Perception: A Study on University Students

Yaprak Tosun [1] & Ahmet İnneci [2]

[1] Ön lisans Öğrencisi, Pamukkale Üniversitesi Çivril Atasay Kamer Meslek Yüksekokulu, Maliye Programı Denizli, Türkiye
[2] Pamukkale Üniversitesi Çivril Atasay Kamer Meslek Yüksekokulu, Maliye Programı, Denizli, Türkiye

Öz

Finansal okuryazarlık seviyesinin artması, bireylerin kendi bütçelerini yönetme iradelerinin artmasına imkân tanımaktadır. Paranın ve tasarrufların yönetimi sonucu elde edilen kazançlar nedeniyle ödenmesi muhtemel vergiler hakkında bilgi sahibi olunması önemli ve gereklidir. Bu kapsamda bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin vergi bilinci ve vergi algısı üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın örneklemini, Pamukkale Üniversitesi'nde öğrenim gören 305 ön lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında, finansal okuryazarlığın vergi bilinci ve algısı üzerindeki etkisi doğrusal regresyon analizi ile test edilmiştir. Elde edilen bulgular, finansal okuryazarlığın vergi bilinci ve algısı üzerinde pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Öğrencilerin finansal bilgi düzeyleri arttıkça, vergiye ilişkin bilinç ve tutumlarının da geliştiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte finansal bilgi düzeyi vergi bilinci ve algısı üzerinde etkileri olan önemli bir unsur olsa da vergiye yönelik tutumların oluşumunda bireylerin etik değerleri, sosyal sorumluluk anlayışları, kamu otoritesine duyulan güven, vergiye gönüllü uyum eğilimleri ve vergi sisteminin yapısı gibi faktörler de etkili olabilmektedir. Araştırma sonucunda, üniversite düzeyinde finansal okuryazarlık eğitimine daha fazla yer verilmesinin, bireylerin mali bilinç düzeyinin artmasına imkân tanıyacağı, kamu gelirlerinde etkinliği arttıracağı ve dolayısıyla devletin mali sürdürülebilirliğine uzun vadede olumlu katkılar sağlayabileceği vurgulanmıştır.

Abstract

Increased financial literacy enables individuals to better manage their budgets. It is important and necessary to be aware of the taxes that may be payable because of the profits earned from managing money and savings. In this context, this study aims to examine the effect of university students' financial literacy levels on their tax awareness and perception. The sample of the study consists of 305 associate degree students enrolled at Pamukkale University. Within the scope of the study, the effect of financial literacy on tax awareness and perception was tested using linear regression analysis. The findings reveal that financial literacy has a positive and statistically significant effect on tax awareness and perception. It was found that as students financial knowledge levels increased, their tax awareness and attitudes also improved. However, while financial knowledge level is an important factor affecting tax awareness and perception, other factors such as individuals' ethical values, sense of social responsibility, trust in public authorities, willingness to comply with taxes, and the structure of the tax system may also influence the formation of attitudes towards taxes. The study emphasised that giving more space to financial literacy education at the university level would enable individuals to increase their financial awareness, increase the effectiveness of public revenues, and thus make positive contributions to the financial sustainability of the state in the long term.

Atıf | Citation: Tosun, Y. & İnneci, A. (2025). Finansal okuryazarlığın vergi bilinci ve algısı üzerindeki etkisi: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *Maliye Çalışmaları Dergisi–Journal of Public Finance Studies*, Advance Online Publication. https://doi.org/10.26650/mcd2025-1760295

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

2025. Tosun, Y. & İnneci, A.

Sorumlu Yazar | Corresponding author: Ahmet İnneci ahmetinneci@gmail.com

Anahtar Kelimeler Finansal Okuryazarlık · Vergi Bilinci, Vergi Algısı · Vergi Okuryazarlığı · Finansal Eğitim

Keywords Financial Literacy · Tax Awareness · Tax Perception · Tax Literacy · Financial Education

JEL Sınıflaması C83 · D91 · H20
JEL Classification C83 · D91 · H20

Extended Summary

Taxes are among the most important sources of revenue for the state. The perception of taxes as a type of obligation paid by individuals without compensation to finance public expenditures and the belief that the taxes paid will be returned as public services are among the fundamental factors that determine individuals' willingness to pay taxes. At this stage, it is of great importance that individuals fulfil their material and formal tax obligations on time and in full. One of the main factors that determine individuals' attitudes towards taxes is their tax awareness and perception. Tax awareness refers to individuals' awareness that taxes are one of the most important sources used by the state to finance public expenditures and expresses their level of willingness to pay taxes.

Tax perception can be defined as an individual's opinion on taxation, along with the factors that influence their decision to pay or not pay taxes. Individuals' tax awareness and perception are among the most important factors influencing voluntary compliance with taxes. In addition, since taxes constitute a direct intervention in individuals' property rights, they also have significant effects on individuals' financial decision-making processes. In this context, it is believed that the level of financial literacy, which means being able to make conscious decisions and assessments when managing money, has a significant impact on tax awareness and perception. Indeed, an increase in the level of financial literacy increases individuals' willingness to manage their own money effectively. At this stage, it is necessary to be informed about the taxes paid on the profits obtained because of money management.

Financial literacy refers to the knowledge, skills, attitudes, and behaviours necessary for individuals to make healthy financial decisions and effectively manage their current and future financial needs. According to the OECD (2020), financial literacy encompasses not only financial knowledge but also the ability to apply this knowledge to make sound decisions. According to Remund (2010), this concept refers to the ability to understand and manage personal financial processes considering economic variables.

In recent years, developments such as the diversification of financial instruments, increasingly easier access to credit, and the widespread adoption of digital banking applications and online financial services have made individuals' daily financial lives both more accessible and more complex. This situation requires individuals to not only be familiar with basic financial concepts but also to possess advanced financial literacy skills that encompass topics such as investment, debt management, risk analysis, and savings strategies. Advanced financial literacy enables individuals to plan and manage their current and potential resources in the most efficient way and to take conscious and rational steps in financial decision-making processes; at the same time, it directly affects their economic and financial relations with the state. At the forefront of these relationships is the tax system, which forms the basis of public revenues and of which individuals are both beneficiaries and contributors. Therefore, individuals' levels of financial literacy play a decisive role in their tax awareness and attitudes towards taxation.

Research shows that there may be statistically significant and socioeconomically noteworthy relationships between individuals' levels of financial literacy and their attitudes towards taxes. Financial literacy enables individuals to acquire basic financial skills such as budget management, saving, investing, borrowing, and risk assessment, as well as to act more consciously in their financial relations with the state. In this context, tax literacy, whose conceptual framework has become increasingly clear in recent years and has begun to find more space in the literature, has gained importance as a new sub-concept that measures individuals' ability to understand, evaluate, and act in accordance with their rights, obligations, practices, and procedures related to taxes. Tax literacy encompasses not only the technical aspects of the tax payment process but also attitudinal dimensions such as tax awareness, voluntary compliance with taxes, and perceptions of tax justice. Therefore, it is thought that as individuals' levels of financial literacy increase, their knowledge, awareness, and perceptions of taxes may also change; this change could have critical consequences in terms of both individual financial behaviour and social tax compliance. Within

this framework, the present study aims to empirically analyze the impact of financial literacy on tax awareness and perceptions, thereby addressing gaps in the existing literature and providing findings that may serve as a guide for policymakers, academics, and tax authorities.

Many studies have been conducted on the effect of financial literacy on individuals' financial decision-making processes. Cude et al. (2006) showed that family structure is effective in students' financial attitudes. Mandell (2008) found that children from high-income families have higher financial literacy. Robb and Sharpe (2009) stated that the level of financial knowledge is directly related to credit card borrowing decisions.

Regarding tax awareness, Ömürbek et al. (2007) found that male students had higher tax compliance than female students. Sağlam (2013) stated that students generally had a positive view of taxes but found the tax system unfair. Yanık and Doğan (2022) revealed that the level of tax awareness can vary depending on the faculties where students receive their education. The current literature reveals a positive relationship between financial literacy and tax awareness. Gencel et al. (2022) and Tokat and Ayas (2025) stated that financial literacy feeds tax literacy and thus enables individuals to fulfil their tax obligations more consciously.

The main objective of this study is to examine the effect of university students' financial literacy levels on their tax awareness and perception. University students are an important target group in terms of being potential taxpayers. The tax awareness of these individuals can directly affect the effectiveness of tax revenues and the financial sustainability of the state by increasing voluntary tax compliance in the future. One of the important contributions of this research is that it empirically tests the relationship between financial and tax literacy among young individuals. This will enable data-driven recommendations to be made to both the literature and public policy.

The research was conducted within a unidirectional causal model framework. The independent variable is financial literacy, while the dependent variable is tax awareness and perception. The hypothesis is as follows:

H1: The level of financial literacy has a significant effect on tax awareness and perception.

The population of the study consisted of 554 students enrolled at Pamukkale University Çivril Atasay Kamer Vocational School of Higher Education, and a sample of 305 students was selected. The sample, which was created using simple random sampling, represents approximately 55% of the population.

The data were collected through a questionnaire consisting of three sections:

1. Socio-demographic information (age, gender, department, class, residence, expenditure, and financial literacy education)
2. Financial Literacy Attitude and Behaviour Scale (14 items, Cronbach's Alpha = 0.72)
3. Tax Awareness and Tax Perception Scale (14 items, Cronbach Alpha = 0.77)

SPSS and JASP programs were used to analyze the data. DFA, reliability analyses, descriptive statistics, Pearson correlation analysis, and linear regression tests were performed. The significance level was set at 5%. 59% of the participants were female and 41% were male. 29.2% of the participants had previously received financial literacy training. The average age was 20.38, and the average monthly expenditure was 11,014.43 TL. The overall financial literacy score of the students was 3.16, while their tax awareness and perception score was 3.33. A positive and significant relationship has been found between financial literacy and tax awareness and perception ($r = 0.246$; $p<0.01$). In addition, financial literacy is strongly related to tax system perception ($r = 0.770$) and tax purpose perception ($r = 0.644$). This indicates that financially literate individuals have a better understanding of the tax system. According to the results of the linear regression analysis, financial literacy has a statistically significant and positive effect on tax awareness and perception ($\beta = 0.246$; $p<0.001$). This result supports the H1 hypothesis. In other words, as students' financial knowledge and skills increase, their awareness and attitudes towards taxes also develop in a positive direction.

The results obtained reveal that financial literacy not only provides individual financial benefits but also develops public financial responsibility awareness. In particular, high correlations with perceptions of the tax system and the purpose of taxation show that individuals' understanding of how the system works increases their trust in taxation. In this context, the widespread implementation of financial literacy education in universities will contribute not only to individuals' economic lives but also to increasing their sensitivity to taxation in the public sphere. As a result, voluntary compliance with taxation will increase, and tax losses and evasion will decrease. The importance of these contributions is significant in terms of the sustainability of public finances.

Furthermore, the fact that the sample group in which the study was conducted consisted of young individuals makes it possible for tax awareness gained at an early age to translate into positive behaviour in later years. Giving more space to financial literacy and tax literacy in educational curricula will enable students to become more conscious individuals at both the individual and societal levels.

1. Financial literacy and tax literacy courses should be made compulsory at universities.
2. Educational content should be made practical so that individuals can experience their tax obligations.
3. Tax offices and the Ministry of Finance should organise information campaigns targeting young people.
4. New research should be conducted among different socio-economic groups and universities to make the findings generalisable.

Finansal Okuryazarlığın Vergi Bilinci ve Algısı Üzerindeki Etkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma

Finansal okuryazarlık, sağlıklı finansal kararlar almak ve nihayetinde bireysel finansal refaha ulaşmak için gerekli olan finansal farkındalık, bilgi, beceri, tutum ve davranışların bir birleşimi olarak ifade edilmektedir (OECD, 2020, s. 6). Başka bir tanımlamada finansal okuryazarlık bir kişinin temel finansal kavramları ne derece anladığını ve kişisel finansmanını, olayları ve değişen ekonomik koşulları dikkate alarak, uygun kısa vadeli kararlar ve sağlıklı uzun vadeli finansal planlamalar yoluyla yönetme yeteneğine ve özgüvenine sahip olma düzeyini ölçen bir kavram olarak tanımlanmaktadır (Remund, 2010, s. 284). Finansal sistemde yaşanan son dönemdeki değişimlere paralel olarak finansal araçlar ve uygulamalardaki değişiklikler, bireylerin sahip oldukları sınırlı finansal kaynakları verimli şekilde kullanma konusunda gerekli bilgi ve beceriye sahip olmasını gerektirmiş ve böylece finansal okuryazarlık konusunun gündeme gelmesine neden olmuştur (Güler & Tunahan, 2017, s. 80-81).

Finansal okuryazarlık kişinin sosyo-demografik özelliklerinden, aile geçmişinden, maddi durumundan, tasarruf eğiliminden, finansal memnuniyetinden ve psikolojik etmenlerden etkilenebilmektedir (Öztürk & Demir, 2015, s. 117-118). Nitekim Cude vd. (2006), üniversite öğrencileri arasında yaptıkları çalışmada ebeveynlerin çocukların finansal sosyalleşmesinde kilit bir rol oynadıkları sonucuna ulaşmışlardır. Mandell (2008), lise öğrencileri üzerine yaptığı çalışmada gelir düzeyi yüksek ailelerde yaşayanların daha fazla finansal okuryazarlık seviyesine sahip olduğunu, bunun da aileler arasındaki ekonomik refah eşitsizliğini arttırdığı sonucuna ulaşmıştır. Robb & Sharpe (2009), 6520 üniversite öğrencisi üzerine uyguladıkları anket sonuçlarına göre kredi kartı borçlanma davranış kararları ile finansal bilgi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Er vd. (2014), üniversite öğrencilerinin okudukları bölümler ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Ergün vd. (2014), 275 işletme bölümü öğrencisi üzerinde yaptıkları çalışmada çalışma kapsamındaki öğrencilerin temel düzeyde finansal okuryazar oldukları; sınıf, genel not ortalaması ve anne-babanın eğitim düzeyinin finansal okuryazarlık ile ilgilisi olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Kılıç vd. (2015), üniversite öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmada erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre finansal okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğu ve kredi kartı ile internet bankacılığı kullanımının okuryazarlık düzeylerinde etkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Şamiloğlu vd. (2016), 200 üniversite öğrencisi üzerinde yaptıkları çalışmada işletme öğrencilerinin, diğer bölüm öğrencilerinden daha yüksek ve erkek öğrencilerin de kadın öğrencilerden daha yüksek finansal okuryazarlık seviyesine sahip olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Vergi bilinci kamusal hizmetlerinin yerine getirilmesinde verginin önemini bilen bireylerin, vergi ile ilgili ödevleri yerine getirme konusunda sahip oldukları isteklilik düzeylerini ifade etmektedir (Akdoğan, 2019, s. 192). Bu açıdan vergi bilinci ve bireylerin vergi ödeme konusundaki fikirlerini ifade eden vergi algısı, kamu

hizmetlerinin sorunsuz bir şekilde yerine getirilmesi bakımından son derece önemlidir. Nitekim günümüzde birçok devletin en önemli gelir kaynağı vergilerdir. Bu vergilerin sorunsuz ve sağlıklı bir şekilde tahsili, vergi bilincinin yerleşmiş olması ve vergiye karşı algılarının olumlu olması sayesinde etkin bir şekilde yapılabilmektedir.

Bu çalışma, vergi bilincini ve algısını davranışsal iktisat perspektifinden ele almaktadır. Nitekim bireylerin vergilendirmeye yönelik tepkileri analiz edilirken sınırlı rasyonellik dolayısıyla ortaya çıkan davranış değişikliklerin dikkate alınması büyük önem arz etmektedir (Seçilmiş & Didinmez, 2016, s. 209). Daha açık bir ifadeyle davranışsal iktisat anlayışı duygusal, düşünsel ve bilişsel sapmalardan dolayı bireylerin hiçbir zaman tam olarak rasyonel bir birey olamayacağını ifade etmekte (Kitapcı, 2017, s. 86) ve vergilendirme konusundaki tutum ve davranışların kişisel ve sosyal normlar, vergi otoritelerine güven, sistem karmaşıklığı ve ekonomik koşullar gibi birçok faktörden etkilenebileceğini göstermektedir (Wash, 2012). Nitekim vergi bilinci ve algısı, demografik özellikler, finansal durum, vergi mevzuatının yapısı ve vergi eğitim durumu gibi bireysel faktörlerin yanı sıra, sosyal normlar, etik değerler, gönüllü uyum eğilimleri ve sınıfsal/kurumsal yapılardan da etkilenebilmektedir. Ömürbek vd. (2007), 316 üniversite öğrencisine uyguladıkları anket çalışmasında çalışmaya katılan öğrencilerin vergi uyumu ve bilincinin genel olarak yüksek olduğu, erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre vergiye daha fazla uyumlu oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Sağlam (2013), 330 üniversite öğrencisine yaptığı çalışmada ankete katılan öğrencilerin güçlü bir vergi algısına ve vergi bilincine sahip oldukları ancak vergi sisteminin adaletsiz olduğuna inandıkları ve vergi sistemi algı ve kanaatlerinin olumsuz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Kıral (2018), 530 üniversite öğrencisi üzerine yaptığı çalışmada ikinci öğretim öğrencilerinin örgün öğretim öğrencilerine göre vergi ahlakı ve bilinçlerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yanık & Doğan (2022), 426 üniversite öğrencisine uygulamış oldukları anketlerin sonuçlarına göre, İİBF öğrencilerinin vergi algı ve vergi bilinçlerinin yüksek olduğunu ve sonucun bu şekilde çıkmasında bu öğrencilerin aldıkları derslerin etkili olabileceğini ifade etmişlerdir. Yoruldu (2020) ise 50 ön lisans öğrencisi üzerine yaptığı anket çalışmasında vergi eğitiminin vergi bilincini olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

Finansal okuryazarlık düzeyi yüksek bireyler, düşük düzeyde olanlara kıyasla ülkedeki vergi sisteminin işleyişi ve yükümlülükleri konusunda daha fazla bilgiye sahiptirler. Nitekim bireylerin ve hane halklarının nakit akışlarını önemli düzeyde etkilediği de göz önüne alındığında, vergilendirmenin finansal okuryazarlığın ayrılmaz bir parçası olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır (Bakırtaş & Atılgan Yaşa, 2020, s. 742). Öyle ki finansal okuryazarlık seviyesinin artması, bireylerin kendi paralarını etkin şekilde yönetme iradelerinin artmasına neden olmaktadır. Bu aşamada paranın yönetimi sonucu elde edilen kazançlar nedeniyle ödenen vergiler hakkında bilgi sahibi olunması bir zorunluluk olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle bireylerin parayı yönetirken bilinçli bir şekilde karar alabilmesi ve değerlendirmeler yapabilmesi anlamına gelen finansal okuryazarlığa sahip olmanın vergi bilinci ve algısı üzerinde önemli etkileri olduğu düşünülmektedir. Öztürk & Kaysuzoğlu (2025) gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri üzerine yaptıkları çalışmada finansal okuryazarlık seviyesi ile vergi bilinci arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit etmişlerdir.

Son dönemde finansal okuryazarlığın bir alt dalı olarak ifade edilen vergi okuryazarlığı (Çetin Gerger vd., 2019, s. 230) üzerine yapılan çalışmaların arttığı gözlemlenmektedir. Vergi okuryazarlığı mükellefin gelirinin nasıl vergilendirildiğini, ödenmesi gereken verginin nasıl hesaplandığını, vergi beyannamesinin nasıl verilmesi gerektiği gibi temel vergilendirme işlemleri hakkında bilgi ve beceriye sahip olmasını (Teyyare, 2018, s. 317); bir başka ifadeyle bireylerin vergiyi bilmesini, algılamasını ve vergisel yükümlülüklerini yerine getirebilmesi konusundaki yetkinliğini ifade etmektedir (Bakar Türegün vd., 2021, s. 62). Vergilendirme işlemleri konusundaki bilgisizlik ve okuryazarlığın düşük olması sadece ekonomi için değil; bireyler ve onların kişisel bütçeleri bakımından da tehlike arz etmektedir. Nitekim vergilendirme işlemlerine dikkat edilmemesi durumunda hane halkının mali istikrarını tehlikeye atabilecek önemli riskler ortaya çıkabilmektedir (Cvrlje, 2015,

s. 158). Vergilendirme işlemleri hakkında yeterli bilgiye sahip bireylerin vergilendirmenin işleyişini, gerekliliğini ve yükümlülüklerini daha iyi kavrayabilecekleri düşünüldüğünde daha yüksek vergi bilincine sahip oldukları söylenebilir. Vergi okuryazarlığı gelişmiş toplumlarda vergi bilincinin gelişmiş olması ve böylece vergi uyumunun artması, vergi idaresi açısından vergi tahsilatının açık ve gizli maliyetlerini azaltırken; mükellefler açısından da cezai müeyyidelerden kaçınma, mevzuatta yer alan teşvik mekanizmalarından yararlanma gibi katkılar sağlamaktadır (Sandalcı, 2020, s. 139-140). Ayrıca vergi okuryazarlığı vergi ödevinin bir zorunluluk değil sorumluluk olarak algılanmasına da imkân tanıyarak vergi algısına da olumlu yönde etkide bulunabilmektedir. Öyle ki vergi sisteminin adil veya adaletsiz olduğu, vergi gelirlerinin nasıl harcandığı konularındaki bilgi seviyesinin yükselmesi daha yüksek vergi algısına imkân tanıyabilecektir. Bu yönleriyle esasında vergi okuryazarlığının vergi bilinci ve algısı ile de doğrudan ilişkili bir kavram olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Yapılan çalışmalar finansal okuryazarlık ile vergi okuryazarlığı arasındaki pozitif anlamlı ilişkiye dikkat çekmektedir (Gencel vd., 2022; Tokat & Ayas, 2025). Düşük finansal okuryazarlık seviyesinin vergi uyumunu zorlaştırarak vergi kayıp ve kaçaklarına neden olabileceği ifade edilmektedir (Bahramov, 2023). Ancak bu ilişki her zaman tek yönlü olmayabilir. Daha açık bir ifadeyle finansal bilgi seviyesinin artması her zaman vergi bilinci ve algısını olumlu yönde etkilemeyebilir. Finansal bilgi seviyesi yüksek bireyler vergi sistemindeki aksaklıkları, karmaşıklığı, adaletsizlikleri daha net bir şekilde görerek vergi uygulamalarına karşı tepkisel bir tutum sergileyebilirler. Bu durum vergi algılarını olumsuz etkileyebilir. Ayrıca finansal bilgi seviyesinin artması vergi bilincini arttırsa dahi bireylerin vergiyi ödemek yerine ödememe veya en az ödeme düşüncesiyle hareket etmelerine neden olabilir. Bunun yanında finansal bilgi seviyesinin yükselmesi durumunda bireyler yasal boşlukları kullanarak (vergiden kaçınma) veya vergi sistemindeki muafiyet, indirim, istisna gibi avantajlardan faydalanarak (vergi planlaması) üzerlerine düşen mali yükümlülükleri minimize etme çabası içine girebilmektedirler.

Açıklanan sebeplerle bu çalışmanın temel amacı, üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin vergi bilinci ve algısı üzerindeki etkisini incelemektir. Bu doğrultuda çalışma, öğrencilerin mali sorumluluklara hazırlıklı bireyler olarak vergiye gönüllü uyum sağlamalarına ve ayrıca toplumsal vergi bilincinin gelişimine katkı sunmayı da amaçlamaktadır. Ancak vergiye gönüllü uyum yalnızca finansal okuryazarlık seviyesi ile açıklanamayacak kadar çok yönlü bir olgudur. Ekonomik ve mali unsurlar (kişi başı geliri refah seviyesi vb.), siyasi unsurlar, devlet yönetimine duyulan güven (Uyanık, 2019, s. 363), vergi sisteminin adaleti, bireysel ve toplumsal etik değerler, kültürel dinamikler bu süreçte belirleyici faktörler arasındadır. Dolayısıyla çalışma finansal okuryazarlık seviyesi ile vergi bilinci ve algısı arasında doğrudan bir nedensellik ilişkisi kurmamakta, finansal okuryazarlık seviyesinin vergi bilincini ve algısını, dolayısıyla vergiye gönüllü uyumu olumlu yönde etkileyebileceği olasılığı üzerinde durmaktadır. Böylece çalışma, finansal eğitimin vergiye gönüllü uyumu kolaylaştırması konusundaki muhtemel etkilerini tartışmayı hedeflemektedir. Nitekim potansiyel vergi mükellefi olan öğrencilerin vergiye daha kolay ve gönüllü bir şekilde uyumları devletin vergi tahsil etme konusunda daha verimli şekilde hareket etmesine imkân tanıyarak vergi tahsilatını kolaylaştıracaktır. Vergi bilincinin yerleşmiş olduğu bir toplumda vergi kayıp ve kaçaklarının minimum düzeyde olacağı ve vergiye gönüllü şekilde uyum sağlanacağı varsayılmaktadır. Bu yönleriyle çalışma, üniversite öğrencilerinin finansal bilgi seviyeleri ile vergi bilinci ve algıları arasındaki ilişkiyi ampirik olarak incelemektedir. Çalışma, literatüre özgün bir katkı sunmakta ve üniversite öğrencilerine yönelik finansal eğitim politikalarının geliştirilmesi konusunda öneriler getirmektedir.

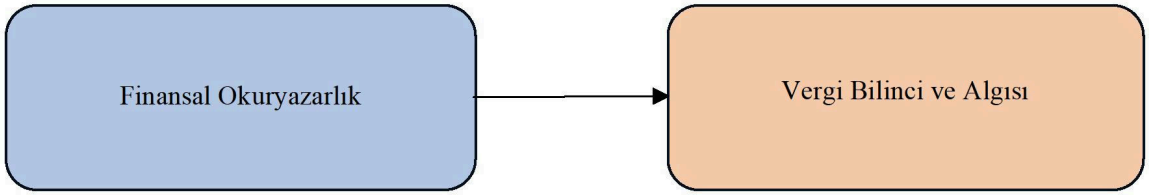
Yöntem

Araştırmanın Modeli

Konuyla ilgili literatür incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyelerinin vergi uyum ve algıları üzerindeki etkisinin yeterince ele alınmadığı görülmektedir. Bu kapsamda kurulan model Şekil 1'de gösterilmektedir.

Şekil 1

Araştırma Modeli

Araştırma kapsamında oluşturulan hipotez aşağıdaki gibidir:

H_1: Finansal okuryazarlık vergi bilinci ve algısını etkilemektedir.

Araştırma Evreni ve Örneklem

Araştırma evrenini Pamukkale Üniversitesi Çivril Atasay Kamer Meslek Yüksekokulu'nda eğitim alan ve aktif olarak derslere katılan 554 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem, evren üzerinden %5 hata payı ve %95 güven aralığında hesaplanmış ve en az 228 öğrencinin çalışmaya katılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak toplam 305 öğrenci çalışmaya dahil edilmiştir. Böylece evrenin yaklaşık %55'ine ulaşılmıştır.

Veri Toplama Yöntemi ve Araçları

Araştırma kapsamında verileri toplamak için araştırmacılar tarafından oluşturulan anket formu kullanılmıştır. Anket formu 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini belirleyen 7 soru (cinsiyet, yaş, aylık harcama, bölüm, sınıf, ikâmet, finansal okuryazarlık ders durumu) bulunmaktadır. İkinci bölümde Sarıgül (2015) tarafından Türkçe geçerlik ve güvenirliği yapılan 4 boyutlu ve 14 sorudan oluşan "Finansal Okuryazarlık Tutum ve Davranış Ölçeği" yer almaktadır. Yapılan analizlerde, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) 0,72 olarak hesaplanmıştır. Son bölümde ise Çelebi (2016) tarafından geliştirilen "Vergi Bilinci ve Vergi Algısı Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, Yanık & Doğan (2022) tarafından öğrencilere uygulanarak geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılmıştır. Ölçek 5 boyut ve 14 sorudan oluşmaktadır. Yapılan analizlerde, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) 0,77 olarak hesaplanmış ve yüksek güvenilirlik düzeyine sahip olduğu belirlenmiştir. Her iki ölçek de 5'li likert türündedir (1: Kesinlikle Katılmıyorum; 5: Kesinlikle Katılıyorum).

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini belirleyebilmek için frekans ve yüzde analizleri yapılmıştır. Değişkenlerinin tanımlayıcı istatistiklerini belirlemek için ortalama, standart sapma, çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerleri hesaplanmıştır. Araştırmada kullanılan ölçeklerin yapı geçerliliğini test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Ölçeklerin iç tutarlılığı Cronbach Alfa katsayıları ile değerlendirilmiştir. Değişkenler arasındaki ilişkilerin yönü ve gücünü belirlemek amacıyla Pearson korelasyon matrisi oluşturulmuştur. Araştırma modelinin genel uyumunu ve kurulan

hipotezin geçerliliğini sınamak için doğrusal regresyon uygulanmıştır. Verilerin analizi için SPSS ve JASP yazılımları kullanılmıştır. Anlamlılık katsayısı 0,05 olarak değerlendirilmiştir.

Etik Kurul İzni

Araştırma kapsamında Pamukkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 09.05.2025 tarihli ve 68282350/2025/07 sayılı etik kurul izni alınmıştır. Ayrıca öğrencilerden çalışmaya gönüllü olarak katıldıklarına dair onay alınmıştır.

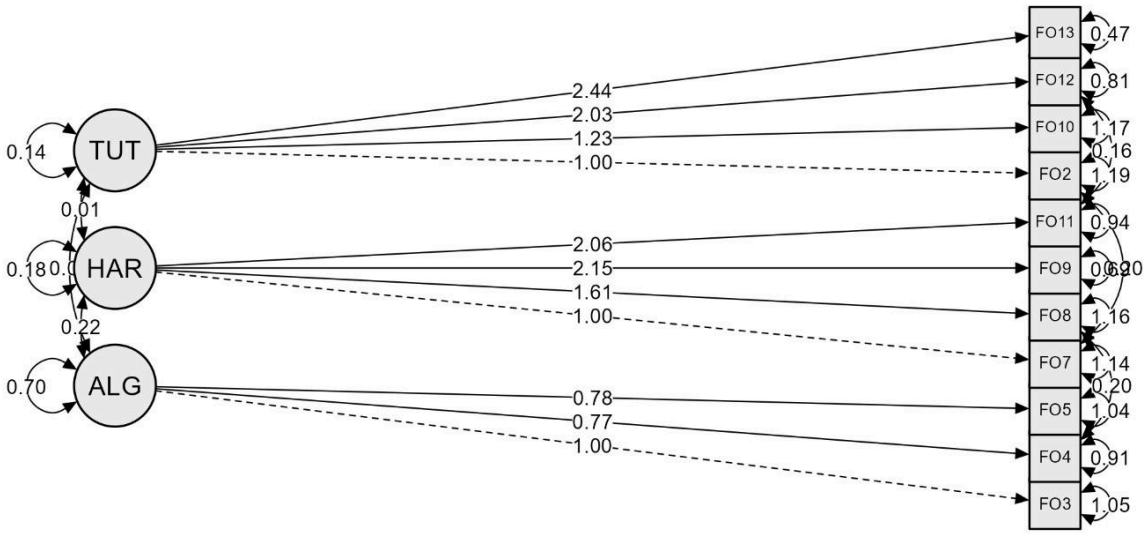
Araştırma Bulguları

Ölçeklerin Geçerlik ve Güvenirlik Analizleri

Araştırma kapsamında kullanılan ölçeklerin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapıldığı için ölçeklerin geçerliğini test etmek için DFA kullanılmıştır. Güvenirliklerini sınamak içinse Cronbach Alpha katsayılarına bakılmıştır. Araştırma kapsamında kullanılan finansal okuryazarlık ölçeğinin orijinal hali 14 soru ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin faktör yapısını belirlemek için yapılan DFA sonucunda ölçeğin yapısını bozan 3 soru analiz dışında bırakılmıştır. Sorular dışlandıktan sonra tekrarlanan analiz sonucunda 3 alt boyutlu toplamda 11 sorudan oluşan ölçek elde edilmiştir. Şekil 2'de 3 alt boyutlu finansal okuryazarlık ölçeğine yapılan DFA sonucu görülmektedir. Literatürde sıklıkla kullanılan uyum indekslerinden $X^2/sd<5$, CFI≥0,90, TLI≥0,90, IFI≥0,90 SRMR<0,08 ve RMSEA<0,10 kabul edilebilir değerler olarak belirtilebilir (Türkmen vd., 2018). Yapılan analiz sonucunda model uyum indekslerinin istenilen sınırlar içinde olduğu ve bazı değerlerin sınıra yakın olduğu görülmektedir (X^2/sd: 2,47; CFI: 0,900, TLI: 0,856, IFI: 0,903, SRMR: 0,066 ve RMSEA: 0,070).

Şekil 2

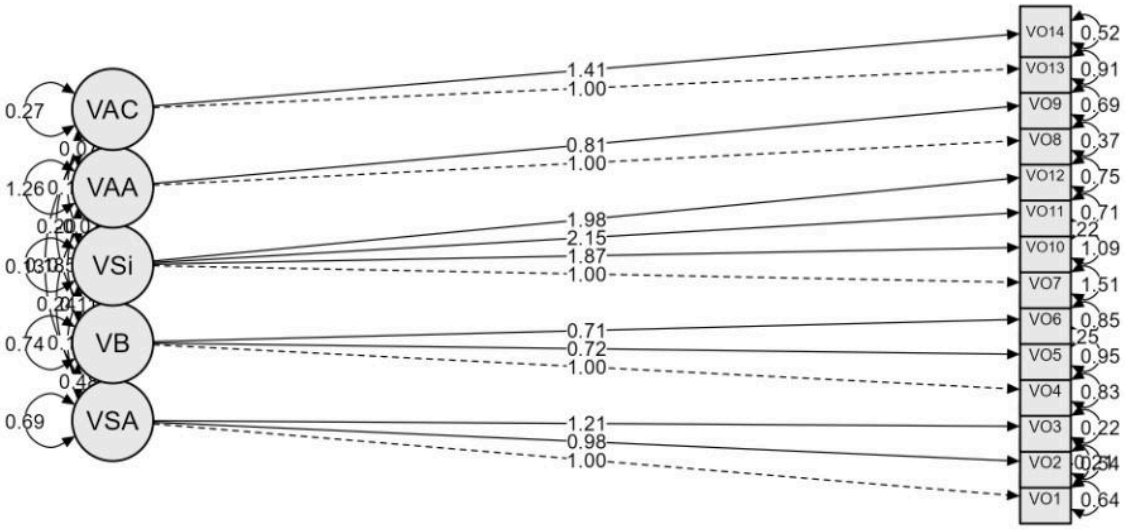
Finansal Okuryazarlık Ölçeği DFA Çıktısı

Vergi bilinci ve algısı ölçeğinin orijinalinde 5 alt boyutlu 14 soru bulunmaktadır. Bu kapsamda vergi bilinci ve algısı ölçeğine Maksimum Olabilirlik Metodu (ML) kullanılarak yapılan DFA sonucu Şekil 3'de görülmektedir. Yapılan analiz sonucunda model uyum indekslerinin istenilen sınırlar içinde olduğu ve orijinal ölçekle benzer özellikler gösterdiği görülmektedir (X^2/sd: 2,76; CFI: 0,908, TLI: 0,869, IFI: 0,910, SRMR: 0,060 ve RMSEA: 0,076).

Şekil 3

Vergi Bilinci ve Algısı Ölçeği DFA Çıktısı

Ölçeklerin güvenilirliğini belirlemek için yapılan değerlendirmede, iç tutarlılığı Cronbach Alpha katsayısı ile değerlendirilmiş. Yapılan analiz sonucunda vergi bilinci ve algısı ölçeğinin Cronbach Alpha değeri 0,792 olarak belirlenmiştir. Finansal okuryazarlık ölçeğinin Cronbach Alpha değeri ise 0,643 olarak tespit edilmiştir. Sosyal bilimlerde Alpha değeri genellikle güvenilir olmayan ölçekler için α≤0,40; düşük güvenilirlikte ölçekler için 0,40<α≤0,60; güvenilir ölçekler için 0,60<α≤0,80; yüksek güvenilirlikte ölçekler için ise 0,80<α≤1,0 aralıklarında yorumlanabilir (Sarıgül, 2015, s. 206). Bu kapsamda yapılan analizler sonucunda araştırmada kullanılan ölçeklerin geçerlik ve güvenirliklerinin kabul edilebilir sınırlar içerisinde olduğu görülmektedir.

Tanımlayıcı Bulgular

Tablo 1'e göre çalışmaya katılan 305 öğrencinin demografik profili incelendiğinde, katılımcıların %59'u kadın, %41'i erkektir. Bölümlere göre dağılıma bakıldığında en yüksek oran %21,3 ile Dış Ticaret öğrencilerindeyken; Maliye (%15,1), Bankacılık (%15,1) ve Bilgisayar (%15,4) bölümleri de yakın düzeyde temsil edilmektedir. Büro (%14) ve Sağlık (%14) bölümleri orta seviyede; Emlak bölümü ise en düşük katılım oranı olan %4,6 ile gösterilmiştir. Sınıf düzeyi dağılımında katılımcıların %43,6'sı birinci sınıf, %56,4'ü ikinci sınıf öğrencisidir. Yaşam alanı tercihleri arasında %67,2 ile apart evde ikamet en yaygın iken; KYK yurdunda kalanlar %23,3, evde kalanlar %7,2 ve özel yurt tercih edenler ise sadece %2,3 oranında yer almaktadır. Finansal okuryazarlık eğitimi almış olanların oranı %29,2 iken, %70,8'lik çoğunluk eğitim almamıştır. Katılımcıların yaş ortalaması 20,38 yıl (Standart Sapma = 2,26) olarak bulunmuştur. Aylık harcama tutarlarında ise ortalama 11.014,43 TL (Standart Sapma = 6.158,93) gözlenmiştir.

Tablo 1

Sosyo-Demografik Göstergeler

Sosyo-Demografik Göstergeler		N	%
Cinsiyet	Kadın	180	59
	Erkek	125	41
Hangi bölümde okuyorsunuz?	Büro	44	14,4
	Bilgisayar	47	15,4
	Emlak	14	4,6
	Sağlık	43	14,1

Sosyo-Demografik Göstergeler		N	%
	Maliye	46	15,1
	Banka	46	15,1
	Dış ticaret	65	21,3
Kaçıncı sınıfta okuyorsunuz?	1.Sınıf	133	43,6
	2.Sınıf	172	56,4
Nerede ikamet ediyorsunuz?	Ev	22	7,2
	Apart	205	67,2
	Özel yurt	7	2,3
	KYK	71	23,3
Finansal okuryazarlık eğitimi aldınız mı?	Evet	89	29,2
	Hayır	216	70,8
Yaş	Ortalama: 20,38; Standart sapma: 2,26		
Aylık harcama tutarı	Ortalama: 11.014, 43; Standart sapma: 6.158,93		

Araştırma kapsamında değişkenlerin tanımlayıcı istatistikleri Tablo 2'de gösterilmektedir. Vergi Bilinci ve Algısı değişkeninin ortalaması 3,33, standart sapması 0,60 olarak hesaplanmıştır. Finansal Okuryazarlık ölçeğinin genel ortalaması 3,16, standart sapması 0,56 olarak belirlenmiştir. Değişkenlerinin tamamının çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerlerinin –2 ile +2 arasında değerler alması, verilerin normal dağılım gösterdiğini ortaya koymaktadır (Kalaycı, 2010).

Tablo 2

Tanımlayıcı İstatistikler

Değişkenler	Ortalama	Standart Sapma	Skewness	Kurtosis
Algı	2,60	0,92	0,210	−0,505
Harcama	3,10	0,88	−0,002	−0,356
Tutum	3,64	0,79	−0,621	0,514
Vergi Sorumluluğu	3,40	0,94	−0,505	−0,162
Vergi Bilinci	2,79	0,77	0,192	0,142
Vergi Sistemi Algısı	3,42	0,71	−0,535	0,742
Vergi Amacına İlişkin Algı	2,81	1,04	0,279	−0,554
Vergi Af ve Ceza	3,28	0,88	−0,228	−0,050
Finansal Okuryazarlık Genel	3,16	0,56	−0,349	1,806
Vergi Bilinci ve Algısı Genel	3,33	0,60	−0,881	1,397

Tablo 3'te yer alan korelasyon analizine göre, finansal okuryazarlık düzeyi ile vergi bilinci ve algısı genel düzeyi arasında pozitif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (r= ,246; p<,01). Bu bulgu, bireylerin finansal bilgi ve beceri düzeylerinin artmasının vergiye ilişkin farkındalık, tutum ve algılar üzerinde de etkili olduğunu göstermektedir. Finansal okuryazarlık, aynı zamanda vergi bilinci (r= ,563; p<,01), vergi sistemi algısı (r= ,770; p<,01), vergi amacına ilişkin algı (r= ,644; p<,01) ve vergi affı ve ceza algısı (r= ,329; p<,01) ile de pozitif ve anlamlı düzeyde ilişkilidir.

Tablo 3

Korelasyon Matrisi

Değişkenler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Algı (1)	-									
Harcama (2)	0,396**	-								
Tutum (3)	0,003	0,045	-							
Vergi Sorumluluğu (4)	0,076	0,109	0,185*	-						
Vergi Bilinci (5)	0,747**	0,356**	0,061	0,184*	-					
Vergi Sistemi Algısı (6)	0,193**	0,593**	0,686**	0,123*	0,205**	-				
Vergi Amacına İlişkin Algı (7)	0,442**	0,871**	−0,089	0,086	0,391**	0,288**	-			
Vergi Af ve Ceza (8)	0,049	0,018	0,586**	0,202**	0,137*	0,329**	−0,039	-		
Finansal Okuryazarlık Genel (9)	0,668**	0,765**	0,533**	0,189**	0,563**	0,770**	0,644**	0,329**	-	
Vergi Bilinci ve Algısı Genel (10)	0,116*	0,141	0,227**	0,746**	0,223**	0,182*	0,115*	0,241**	0,246**	-

* p<0,05; ** p<0,01

Hipotez Testine İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında yapılan analiz sonucunda ortaya çıkan regresyon sonuçları Tablo 4'te görülmektedir. Analiz sonuçlarına göre finansal okuryazarlığın vergi bilinci ve algısı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif bir etkisi bulunmaktadır (β: 0,246, p<0,001). Yani öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyeleri arttıkça vergi bilinci ve algıları da yükselmektedir. Bu kapsamda kurulan H_1 hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 4

Regresyon Analizi Sonucu

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	Standartlaştırılmış Regresyon Katsayısı	R^2	Standart Hata	t	P	Durbin Watson	VIF
Vergi Bilinci ve Algısı	Finansal Okuryazarlık	0,246	0,061	0,059	4,427	<0,001	1,912	1,000

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin vergi bilinci ve algıları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırma kapsamında elde edilen bulgular, öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin vergi bilinci ve algılarını pozitif yönde etkilediğini ortaya koymaktadır. Literatürde, doğrudan finansal okuryazarlığın vergi bilinci ve algısı üzerindeki etkisini inceleyen çalışmalara rastlanmamakla birlikte, vergi okuryazarlığının vergi bilinci ve algısıyla yakından ilişkili olduğu bilinmektedir. Nitekim literatürde yer alan bazı araştırmalar, finansal okuryazarlık ile vergi okuryazarlığı arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Bu doğrultuda, finansal okuryazarlık düzeyinin artmasının, bireylerin vergiye ilişkin bilinç ve algılarını da dolaylı olarak etkileyebileceği söylenebilir. Bu bağlamda, finansal okuryazarlık düzeyinin artmasının yalnızca bireylerin kişisel mali kararlarını değil, aynı zamanda vergiye karşı tutum ve sorumluluklarını da etkilediği söylenebilir. Bu durum, üniversite öğrencilerinin erken yaşta hem finansal hem de vergiye ilişkin farkındalık kazanmalarının uzun vadede gönüllü vergi uyumu ve mali bilinç açısından önemli katkılar sunabileceğini göstermektedir. Bu doğrultuda çalışmadan elde edilen bulguların literatürü desteklediği görülmektedir ve literatüre katkı açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmadan elde edilen bulgular davranışsal iktisat perspektifiyle de uyumludur. Nitekim finansal okuryazarlığın sadece bireysel mali yönetim becerilerini değil, aynı zamanda bireylerin vergiye yönelik

bilişsel ve duyuşsal yaklaşımlarını da şekillendirdiğini ortaya koymaktadır. Özellikle vergi sistemi ve amacı algısıyla olan güçlü korelasyonlar, bireylerin finansal konularda bilinçlendikçe devletin vergi politikalarına yönelik anlayışlarının da derinleştiğine işaret etmektedir. Bu doğrultuda, finansal eğitimin sadece bireysel yarar sağlamakla kalmayıp, vergiye gönüllü uyumu artırarak toplumsal fayda da sağladığı söylenebilir. Bu aşamada, üniversite düzeyinde verilen finansal okuryazarlık ve vergi derslerinin eğitiminin içeriği ve süresinin gözden geçirilmesi, hem öğrencilerin finansal yönetim becerilerinin geliştirilmesi hem de mali anlamda tabi olacakları yükümlülükler konusunda farkındalık sahibi olmaları bakımından önem arz etmektedir. Bu aşamada ders müfredatlarında finansal okuryazarlık derslerinin yer almasının vergi bilinci ve algısına katkıda bulunacağını ve böylece vergiye gönüllü uyuma hizmet edeceğini söylemek yanlış olmayacaktır. Nitekim potansiyel vergi mükelleflerinin erken dönemde finansal okuryazarlık eğitimi almaları, vergiye karşı olumlu tutum geliştirilmesine ve kayıp ve kaçakların azaltılarak devletin vergi gelirlerinin artmasına imkân tanıyacaktır. Ancak finansal okuryazarlığın artması her zaman vergi bilinci ve algısını olumlu yönde etkileme gibi tek yönlü bir sonuç ortaya çıkarmayabilir. Bireylerin finansal anlamda bilinçlenmesi, vergi sistemindeki adaletsizlikleri, uygulamada yaşanan sorunları, kamu harcamalarındaki verimsizliği fark ederek tepkisel bir tutum sergilemelerine yol açabilmektedir. Bu durum bireylerin vergi sistemindeki problemlerin farkında olmaları nedeniyle vergi algısını olumsuz yönde etkileyebilir. Bireylerin finansal bilgi seviyesinin yükselmesi, vergiden kaçınma ve vergi kaçırma girişimlerini arttırabilir. Dolayısıyla finansal okuryazarlık seviyesinin vergi bilinci ve algısı üzerindeki etkisinin tek yönlü olarak ortaya çıkmayabileceği göz ardı edilmemelidir. Finansal okuryazarlık seviyesinin artmasının vergi bilinci ve algısı üzerindeki etkilerinin kamu gelirleri ve mali sürdürülebilirliğe yansıması değerlendirilirken vergi adaleti, vergi şeffaflığı, kamu otoritesine güven, vergiye gönüllü uyum anlayışı gibi faktörlerle birlikte ele alınması daha doğru olacaktır.

Sonuç olarak, bu çalışma finansal okuryazarlığın vergi bilinci ve algısı üzerinde önemli etkileri olan bir faktör olduğunu ortaya koymakta ve eğitim sisteminde finansal okuryazarlık eğitimine daha fazla önem verilmesi gerektiğine dair önemli kanıtlar sunmaktadır. Farklı üniversiteler, farklı bölgeler ve sosyo-ekonomik gruplar üzerinde yapılacak gelecekteki çalışmalar, finansal okuryazarlığın vergi bilinci ve algısına etkisi konusunda genelleştirilebilir sonuçlara ulaşmada faydalı olacaktır.

Teşekkür 1919B012415205 başvuru numaralı proje kapsamında hazırlanan bu çalışma TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında desteklenmektedir. TÜBİTAK'a desteği için teşekkür ederiz.

Etik Kurul Onayı Araştırma kapsamında Pamukkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 09.05.2025 tarihli ve 68282350/2025/07 sayılı etik kurul izni alınmıştır. Ayrıca öğrencilerden çalışmaya gönüllü olarak katıldıklarına dair onay alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi Dış bağımsız.

Yazar Katkıları Çalışma Konsepti/Tasarım- Y.T., A.İ.; Veri Toplama- Y.T.; Veri Analizi/Yorumlama- A.İ.; Yazı Taslağı- Y.T., A.İ.; İçeriğin Eleştirel İncelemesi- A.İ.; Son Onay ve Sorumluluk- A.İ.

Çıkar Çatışması Yazarlar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında desteklenmektedir.

Acknowledgement This study, prepared under project number 1919B012415205, is supported by the TÜBİTAK 2209-A University Student Research Projects Support Program. We thank TÜBİTAK for its support.

Ethics Committee Approval This study was approved by the Ethics Committee for Scientific Research and Publication of Social and Human Sciences at Pamukkale University (Approval Date: 09.05.2025; Approval Number: 68282350/2025/07). Written informed consent was also obtained from the students, who voluntarily agreed to participate in the research.

Peer Review Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Conception/Design of Study- Y.T., A.İ.; Data Acquisition- Y.T.; Data Analysis/Interpretation- A.İ.; Drafting Manuscript- Y.T., A.İ.; Critical Revision of Manuscript- A.İ; Final Approval and Accountability- A.İ.
Conflict of Interest: The authors have no conflict of interest to declare.
Grant Support: Supported by the TÜBİTAK 2209-A University Student Research Projects Support Program.

Yazar Bilgileri / Author Details

Yaprak Tosun
[1] Ön lisans Öğrencisi, Pamukkale Üniversitesi Çivril Atasay Kamer Meslek Yüksekokulu, Maliye Programı Denizli, Türkiye
0009-0008-5223-0525

Ahmet İnneci (Doç. Dr.)
[2] Pamukkale Üniversitesi Çivril Atasay Kamer Meslek Yüksekokulu, Maliye Programı, Denizli, Türkiye
0000-0003-1229-7182 ahmetinneci@gmail.com

Kaynakça | References

Akdoğan, A. (2019). *Kamu maliyesi*, Gazi Kitabevi, Ankara.

Bahramov, F. (2023). Elimination of tax complexity issues through financial literacy. *Journal of Financial Studies, 14*(8), 13-22.

Bakar Türegün, F.,Gerçek, A., Gerger, G. Ç., Benk, S., Küçüksüleymanoğlu, E. R., Serbes, H., & Ateş, M. S. (2021). Türkiye'de üniversite öğrencilerinin vergi okuryazarlığını belirleyen etkenlerin faktör analizi ile incelenmesi. In Bozdoğanoğlu, B. (Ed.), *Maliye araştırmaları – 4* (ss. 61–83). Ekin Yayınları.

Bakırtaş, D., & Atılgan Yaşa, A. (2020). Vergi okuryazarlık düzeyinin belirlenmesine yönelik bir araştırma: Salihli Belediyesi örneği. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *13*(4), 741-757

Cude, B. J., Lawrance, F. C., Lyons, A. C., Metzger, K., Lejeune, E., Marks, L., & Machtmes, K. (2006). College students and financial literacy: What they know and what we need to learn. Eastern Family Economics and Resource Management Association Conference 2006. 102- 109.

Cvrlje, D. (2015). Tax literacy as an ınstrument of combating and overcoming tax system complexity, low tax morale and tax non-compliance, *The Macrotheme Review*, *4*(3), 156-167.

Çelebi, E. C. (2016). *Vergi bilinci ve vergiye bakış açıları: Zonguldak ilinde serbest muhasebeci ve mali müşavirler üzerine uygulama* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.

Çetin Gerger, G., Bakar Türegün, F., & Gerçek, A. (2019). The importance of tax literacy in tax compliance: Suggestions to be developed in the case of country applications. In Oktar, S. A. & Taşkın, Y. (Eds.), *Proceedings of the 34th International Public Finance Conference* (pp. 227–234), April 24–27, Antalya, Turkey.

Er, F., Temizel, F., Özdemir, A., & Sönmez, H. (2014). Lisans eğitim programlarının finansal okuryazarlık düzeyine etkisinin araştırılması: Türkiye örneği, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14*(4), 113-126.

Ergün, B., Şahin, A., & Ergin, E. (2014). Finansal okuryazarlık: İşletme bölümü öğrencileri üzerine bir çalışma. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 7*(34), 847-864.

Gencel, U., Gök, M., & Aydın, M. (2022). *21. yüzyılda mali yaşam becerileri finansal okuryazarlık ve vergi okuryazarlığı*. Bursa, Ekin Yayınevi.

Güler, E., & Tunahan, H. (2017). Finansal okuryazarlık: Hanehalkı üzerine bir araştırma. *İşletme Bilimi Dergisi, 5*(3), 79-104.

Kalaycı, Ş. (2010). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara, Asil Yayın Dağıtım.

Kılıç, Y., Ata, H. A., & Seyrek, İ. H. (2015). Finansal okuryazarlık: Üniversite öğrencilerine yönelik bir araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 66, 129-150.

Kıral, E. (2018). Vergi ahlak ve vergi bilincini etkileyen faktörler: Çukurova Üniversitesi öğrencileri üzerine bir analiz. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 11*(2), 150-167.

Kitapcı, İ. (2017). Rasyonaliteden irrasyonaliteye: Davranışsal iktisat yaklaşımı ve bireysel önyargılar. *Maliye Araştırmaları Dergisi, 3*(1), 85-102.

Mandell, L. (2008). Financial literacy of high school students. In: Xiao, J.J. (eds) *Handbook of Consumer Finance Research*. Springer, New York, NY. https://doi.org/10.1007/978-0-387-75734-6_10.

OECD (2020). Recommendation of the council on financial literacy, OECD/LEGAL/0461, https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0461.

Ömürbek, N., Çiçek, H. G., & Çiçek, S. (2007). Vergi bilinci üzerine bir inceleme: Üniversite öğrencileri üzerinde yapılan anketin bulguları. *Maliye Dergisi*, 153, 102-122.

Öztürk, E., & Demir, Y. (2015). Finansal okuryazarlık ve para yönetimi: Süleyman Demirel Üniversitesi akademik personel üzerine bir uygulama. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 68, 113-134.

Öztürk, E. S., & Kaygusuzoğlu, M. (2025). Finansal okuryazarlık ile mükelleflerin vergi bilinci tutumu arasında dijital okuryazarlığın aracılık rolü. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 39, 184-199. https://doi.org/10.54600/igdirsosbilder.1535950.

Remund, D. L. (2010). Financial literacy explicated: the case for a clearer definition in an ıncreasingly complex economy. *The Journal of Consumer Affairs,* 44(2), 276-295.

Robb, A. R., & Sharpe, D. L. (2009). Effect of personal financial knowledge on college students' credit card behavior. *Journal of Financial Counseling and Planning, 20*(1), 25-43.

Sağlam, M. (2013). Vergi algısı ve vergi bilinci üzerine bir araştırma: İktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinde vergi algısı ve bilinci. *Sosyoekonomi, 19*(19), 315-334.

Sandalcı, U. (2020). Vergi derslerinin vergi okuryazarlığı üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik ikili lojistik regresyon analizi. *Vergi Raporu*, 255, 125-142.

Sarıgül, H. (2015). Finansal okuryazarlık tutum ve davranış ölçeği: Geliştirme, geçerlik ve güvenirlik. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 13*(1), 200-218.

Seçilmiş, E., & Didinmez, İ. (2016). Vergi reformlarının davranışsal iktisat perspektifinden değerlendirilmesi: Türkiye örneği. *Bilig,* 77, 203-232.

Şamiloğlu, F., Kahraman, Y. E., & Bağcı, H. (2016). Finansal okuryazarlık araştırması: Erciyes Üniversitesi öğrencileri üzerinde bir uygulama. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, ICAFR 16 Özel Sayısı, 308-318.

Teyyare, E. (2018). Maliye eğitiminin vergi okuryazarlığı düzeyine etkisi: Abant İzzet Baysal Üniversitesi örneği. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 16*(4), 315-333. https://doi.org/10.11611/yead.463248.

Tokat, E. & Ayas, I. (2025). An empirical study on the determinants of tax literacy. *Maliye Çalışmaları Dergisi*, (73), 70-87. https://doi.org/10.26650/mcd2025-1688850

Türkmen, S., Atay, L., & Türkmen, E. (2018). Destinasyon kişiliği, memnuniyet ve davranışsal niyetler arasındaki ilişkilerin incelenmesi: Çanakkale örneği. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, *13*(49), 22-32.

Uyanık, A. (2019). Vergi bilinci ve vergiye gönüllü uyumun vergi gelirlerine etkilerinin değerlendirilmesi. *Maliye Dergisi,* 177, 354-386.

Walsh, K. (2012). Understanding taxpayer behaviour-new opportunities for tax administration. *The Economic and Social Review, 43*(3), 451-475.

Yanık, A., & Doğan, E. (2022). Vergi bilinci ve vergi algısı: Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri üzerine bir uygulama. *KOSBED, 2*(44), 1-24.

Yoruldu, M. (2020). Maliye önlisans öğrencilerinin vergi ahlâkı ve vergi bilincinin ölçülmesi: Kula Meslek Yüksekokulu örneği. *Vergi Dünyası*, 468, 76-84.